

Tidsskriftet
DEN NORSKE LEGEFORENING

– Som leger har vi et særskilt ansvar for å være på vitenskapens side

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

E-post: vilde.baugsto@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Legene Kaveh Rashidi og Ida Marie Ringerud har begge gått ut i offentligheten og fremsnakket koronavaksinene.

SYNLIGE: Kaveh Rashidi og Ida Marie Ringerud er to av flere leger som de siste ukene har vært tydelige på hvorfor man skal ta koronavaksinen når man får tilbudet. FOTO: Kristoffer Myhre/Privat.

Koronavaksiner og vaksinasjon har vært et svært omtalt tema etter nyttår, både i pressen og i de medisinske fagmiljøene. Folkehelseinstituttet (FHI) meldte rundt årsskiftet at 70 prosent av befolkningen var positive til å ta koronavaksinen. Det var en signifikant økning på 7 prosentpoeng i andelen som sier de ønsker å vaksinere seg, og det høyeste siden målingene startet. Andelen som svarer «nei» eller «vet ikke» hadde falt henholdsvis 3 og 4 prosentpoeng.

Bekymring for bivirkninger oppgis fortsatt som største barrieren mot vaksinerer blant dem som ikke ønsker å vaksinere seg, mens mangel på tillit til testing av vaksinene er nest viktigste årsak, melder FHI.

Flere leger har de siste ukene fremsnakket og opplyst om vaksinene, både i media og i egne kanaler.

Ønsker å være en motvekt

Kaveh Rashidi er assisterende overlege i bydel St. Hanshaugen i Oslo, og jobber med smittevern og vaksiner i bydelen med omtrent 40 000 innbyggere. Han har også en solid følgerskare på sosiale medier, og bruker plattformene sine til å informere om vaksinene og tilbakevise feilinformasjon som sirkulerer. Rashidi har også gått ut mot lekfolk som kritiserer det vitenskapelige grunnlaget for vaksinene.

– Årsakene til at jeg opplyser offentlig er mange, først og fremst føler jeg en personlig plikt som lege. Men det handler også om å være del av en større og viktig bevegelse i samfunnet der fagfolk skal være synlige i spørsmål om fag, forklarer Rashidi.

Rashidi ønsker å være en motvekt til feilinformasjon som enkelt sprer seg på internett.

– Som leger har vi et særskilt ansvar for å være på vitenskapens side. Dette står også i etiske regler for leger. Alt fra kostholdstips til vaksiner; vi skal spre riktig informasjon.

Han forteller at han får klart flest positive reaksjoner på å være så tydelig, men at det dessverre også har kommet en del negative kommentarer. Etter en kommentar han skrev i Aftenposten med tittelen «Alt du trenger å vite om koronavirusene», opplevde han «rekordmange» personangrep.

– Selv om de er i mindretall, så er antivaksine-gruppene svært høylytte, og de flokker seg omkring mennesker som uttaler seg positivt om vaksiner. Det er en måte å tie oss stille på.

– *Hva er din taktikk for å møte slike stemmer?*

– Tidligere svarte jeg folk, men den siste tiden kommer angrepene såpass tett og ofte at jeg ikke har muligheten til å svare. Det er også psykisk belastende å ta imot slike irrasjonelle tilbakemeldinger hele tiden. Så i det siste har jeg silt ut det aller meste og slettet, rett og slett. Så kan man spørre seg om det er riktig, det vet jeg ikke, men jeg trenger å skåne meg selv noen ganger og kun svare noen få som faktisk er interessert i en voksen diskusjon, slår Rashidi fast.

Korrekt og tilgjengelig informasjon

Ida Marie Ringerud er fastlege i Østre Toten. I tillegg er hun en kjent artist i lokalmiljøet, og har en egen spalte i lokalavisa. Hun har brukt media og egne kanaler aktivt for å spre korrekt og god informasjon om vaksinene.

– Jeg er privilegert som har en stemme og blir lyttet til av mange. Som lege anser jeg at jeg har et ansvar. Jeg har fått finansiert en utdanning av den norske stat til en verdi av 2,5 millioner kroner. Det gir en forpliktelse til å bedrive korrekt opplysning som er lett tilgjengelig og forståelig for befolkningen, som ikke har samme forutsetninger for å forstå det grunnleggende bak medisinsk kunnskap, sier hun.

Ringerud har imidlertid forståelse for at ikke alle leger orker å være like aktive i samfunnsdebatten.

– Hvis man ikke er vant til å håndtere presset som kan komme i etterkant, kan det så klart være krevende.

Hun har stort sett fått positive tilbakemeldinger, selv om hun også har opplevd at enkelte har ringt hennes private telefonnummer for å diskutere.

– Da satt jeg foten ned. Folk får heller skrive en kronikk hvis de er uenige med meg. Men de beste tilbakemeldingene er helt klart de som forteller at de har vært usikre, men som på grunn av mine ytringer har bestemt seg for å ta vaksinen. Har man bare fått én person ekstra til å vaksinere seg, så er det verdt alt, sier Ringerud.

Hun er imponert over alle sine kollegaer som har stått i førstelinjen gjennom pandemien, og som bedriver både smittesporing og vaksineutrulling.

– Vi har et system som fungerer når det brenner på, og det gir meg motivasjon til å

fortsette i det som er verdens beste jobb – å være fastlege.

Publisert: 22. februar 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI:

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no